

РЕШЕНИЕ

№ 3791

гр. София, 08.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69 състав, в публично заседание на 01.06.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Грета Грозданова и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **3136** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба на А. В. Б. със съдебен адрес [населено място], [улица], ет.1, ап.2, чрез адв. К. М. от САК, срещу Главна дирекция „Гранична полиция“ (ГДГП), за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 300 лева, представляващи направени разходи за адвокатско възнаграждение във връзка с обжалване пред районен съд на Наказателно постановление (НП) № 221 от 16.10.2018 г., издадено от началника на ГПУ С. към РДГП „Аерогари“ – ГДГП – МВР, ведно със законната лихва от 05.06.2020 г. - датата на влизане в законна сила на решение № 71387 от 12.04.2020 г. на СРС, НО, 23-ти състав по нахд № 21106/2018 г. до окончателното ѝ изплащане, както и сторените по делото разноски.

В исковата молба се поддържа, че посоченото НП е отменено със съдебно решение № 71387 от 12.04.2020 г. на СРС, НО, 23-ти състав по нахд № 21106/2018 г., влязло в сила на 05.06.2020 г. За осъществяване на процесуално представителство и защита пред СРС срещу НП била използвана специализирана професионална адвокатска помощ, за която било заплатено възнаграждение в размер на 300 лв. С това ищцата претендира, че са изпълнени предпоставките по чл.1, ал.1 ЗОДОВ за присъждане на обезщетение за имуществени вреди общо в размер на 300 лв., ведно със законната лихва от датата на влизане в сила на решението на СРС и сторените в настоящето производство разноски.

Ответникът Главна дирекция „Гранична полиция“ оспорва исковата молба в писмен отговор от 13.05.2022 г. и в открито съдебно заседание чрез юрк. Н.. Поддържа, че заплатеният адвокатски хонорар за адвокатско представителство не е вреда, тъй като не уврежда патримониума на лицето, получило услуга срещу възнаграждение. Разноските не произтичали пряко от административна дейност, а от договор за правна помощ и съдействие и единствено в хипотеза, в която адресатът на административен акт е ползвал услуги на адвокат. Като гражданска последица от неоснователно предизвикан спор, по разноските можела да се произнесе единствено съдът, решил този правен спор. Претендира за отхвърляне на иска и присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, чрез своя представител, дава писмено заключение за основателност на исковата претенция.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с исковата молба твърдения, доводите на страните в съдебно заседание, прецени събраните по делото доказателства по реда на чл. 235 ГПК, вр. чл. 144 АПК, намира за установено следното от фактическа страна:

Видно от изисканото нахд № 21106/2018 г. по описа на Софийски районен съд, НО, 23-ти състав, същото е образувано по жалба на А. В. Б. срещу НП № 221 от 16.10.2018 г., издадено от началника на ГПУ С. към РДГП „Аерогари“ – ГДГП – МВР, с което ѝ е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 100 лв.

В кориците на делото на СРС (л.12) се съдържа пълномощно, с което А. В. Б. е упълномощила адв. К. М. от САК да осъществява процесуално представителство пред СРС по нахд № 21106/2018 г. до приключването му пред всички съдебни инстанции. Според представен договор за процесуално представителство, правна защита и съдействие от 03.05.2019 г. за услугата е договорено и заплатено в брой възнаграждение в размер на 300 лв.

С решение № 71387 от 12.04.2020 г. на СРС, НО, 23-ти състав, по нахд № 21106/2018 г. е отменено НП № 221 от 16.10.2018 г. Решението е влязло в сила като необжалвано на 05.06.2020 г.

С определение от 06.10.2020 г. на СРС, НО, 23-ти състав, по нахд № 21106/2018 г. е оставена без уважение молбата на А. В. Б. за допълване на решението в частта за разноските. Изложени са мотиви, че искането за присъждане на разноски е могло да бъде направено най-късно до етапа на приключване на съдебното дирене на 11.11.2019 г., което е преди законодателните изменения на ЗОДОВ от Д.в. бр. 94/29.11.2019 г. Тези доводи са възприети от касационната инстанция, която с определение № 1246/15.02.2022 г. по чнахд № 10900/2020 г. на XX-ти Касационен състав на АССГ, е оставила в сила определението от 06.10.2020 г. на СРС.

Предвид установените факти, съдът формира следните правни изводи:

Фактическият състав на предявеният иск с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ в процесния случай (с оглед фактическите твърдения на ищцата) включва в кумулативна даденост:

1. наличие на административен акт и неговата незаконосъобразност, установена с влязло в сила съдебно решение;
2. наличие на причинена вреда и нейния размер;
3. причинна връзка между незаконосъобразния административен акт и настъпилия вредоносен резултат.

В случая, не е спорна първата предпоставка – с влязло в сила съдебно решение е

отменено НП № 221 от 16.10.2018 г. на началника на ГПУ С. към РДГП „Аерогари“ – ГДГП – МВР, постановено при и по повод изпълнение на административно-наказателна дейност. Въвеждането на възможност за присъждане на разноски в производствата по ЗАНН с новата разпоредба на чл.63, ал.3 ЗАНН (Д.в. бр.94 от 29.11.2019 г.) е след датата на последното по делото съдебно заседание пред СРС на 11.11.2019 г., когато за жалбоподателката Б. последно е съществувала възможност да претендира разноски, поради което очевидно новата разпоредба на чл.63, ал.3 ЗАНН не е могла да бъде използвана пред СРС за обезщетяване на сторените съдебни разноски съобразно чл.8, ал.3 ЗОДОВ.

Със съдебното решение спорът е решен в полза на ищцата – жалбоподател в производството по ЗАНН, респ. противната страна (ГДНП по смисъла на чл.205, ал.1 АПК), неоснователно предизвикала с поведението си правния спор, следва да понесе гражданската отговорност за разноски. В този смисъл са задължителните указания в Тълкувателно решение № 1 от 15.03.2017 г. по т.д. № 2/2016 г. на ОСС на ВАС - при предявени пред административните съдилища искиове по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за имуществени вреди от незаконосъобразни наказателни постановления изплатените адвокатски възнаграждения в производството по обжалването и отмяната им представляват пряка и непосредствена последица по смисъла на чл. 4 от този закон. При този изход на съдебния спор на обезщетяване подлежат сторените във всяка фаза на съдебното производство разноски за адвокатско възнаграждение.

Вярно е, че ползването на адвокатска помощ не е задължителна предпоставка за обжалване на НП, но е обичайна практика. Логично и разбираемо е да се прибегне до ползване на експертни правни знания във връзка със съдебното оспорване на неблагоприятния санкционен акт. Потърсената адвокатска помощ и заплатеният адвокатски хонорар са пряка и непосредствена последица от издаденото наказателно постановление, тъй като обжалването на този акт е законово регламентирано и е единствено средство за защита на лицето, което твърди, че не е виновно и че неговите права са накърнени неправомерно от административно-наказващия орган.

По силата на чл.36, ал.1 Закона за адвокатурата (ЗА) адвокатският труд е възмезден. Разпоредбата на чл.36, ал.2 ЗА изисква размерът на възнаграждението да бъде справедлив, обоснован и не по-нисък от предвидения в наредба на Висшия адвокатски съвет за съответния вид работа. Към датата на представения пред СРС договор за правна защита и съдействие са в сила съответни редакции на чл.18, ал.2 от Наредба № 1/2004 г. на минималните размери на адвокатските възнаграждения (Наредба № 1/2004 г.), според които за процесуално представителство, защита и съдействие по дела срещу наказателни постановления, в които административното наказание е под формата на глоба, имуществена санкция и/или е наложено имуществено обезщетение, възнаграждението се определя по правилата на чл. 7, ал. 2 върху стойността на санкцията, съответно обезщетението, но не по-малко от 300 лв. В този минимален размер е договореното и заплатено от ищцата възнаграждение по нахд № 21106/2018 г. на СРС, НО, 23-ти състав. Това минимално адвокатско възнаграждение напълно съответства на фактичката и правна сложност на спора пред СРС, както и на извършените от адв. К. М. процесуални действия – подаване на молби и участие в три открити съдебни заседания.

Според мотивите на ТР № 1/2017 г. на ОСС на ВАС „спазвайки принципа на справедливост и съразмерност, следва да се присъди само и единствено такъв размер на обезщетение, който да отговаря на критериите на чл. 36, ал. 2 от Закона за

адвокатурата - за "обоснованост и справедливост", т.е. възнаграждението да е съразмерно на извършената правна защита и съдействие и да обезщети страната за действително понесените от нея вреди от причиненото ѝ от държавния орган непозволено увреждане, без да накърнява или да облагодетелства интересите на която и да е от страните в производството. В случая, тези изисквания са спазени, като адвокатското възнаграждение е определено в минимален размер.

Претендираното обезщетение следва да се присъди ведно със законната лихва от датата на влизане в сила на отменителното съдебно решение на 05.06.2020 г. съгласно т.4 от Тълкувателно решение № 3/2004 г. по тълк.д. №3/2004 г. на ОСГК на ВКС. Касае се за законна последица от предявения иск. Вярно е, че същата не би била присъдена, в случай на присъждане на разноските от съда, постановил отмяната на СРС, но липсата на такава възможност в производствата по ЗАНН преди 29.11.2019 г. е въпрос на законодателна уредба, която не може да влияе на законните последици от предявения иск.

При този изход на спора и на основание чл.10, ал.3 ЗОДОВ ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца направените разноски за държавна такса в размер на 10 лв. С приложен към исковата молба договор за процесуално представителство, правна защита и съдействие от 09.03.2022 г. А. В. Б. е упълномощила адв. К. М. за процесуално представителство за съдебно производство по иск по ЗОДОВ. Договорено е възнаграждение на основание чл.38, ал.1, т.2 от Закона за адвокатурата (ЗА) – оказване на безплатна правна помощ в полза на материално затруднени лица. По силата на чл.38, ал.2 ЗА съдът определя възнаграждението в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по чл. 36, ал. 2 и осъжда другата страна да го заплати. Минималното възнаграждение съгласно чл.8, ал.1, т.1 от Наредба № 1/2004 г. е в размер на 300 лв., което следва да се присъди на ищцата, доколкото отговаря на фактичестката и правна сложност на спора.

Водим от горното АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – С. град, I-во отделение, 69-и състав,

Р Е Ш Е Н И Е :

ОСЪЖДА Главна дирекция „Гранична полиция“, [населено място] 1202, [улица], да заплати на А. В. Б., ЕГН 74060665741, със съдебен адрес [населено място], [улица], ет.1, ап.2, чрез адв. К. М. от САК, на основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ обезщетение за имуществени вреди в размер на 300 лв., представляващи направени разходи за адвокатско възнаграждение във връзка с обжалване пред СРС на Наказателно постановление № 221 от 16.10.2018 г., издадено от началника на ГПУ С. към РДГП „Аерогари“ – ГДГП – МВР, ведно със законната лихва от 05.06.2020 г. до окончателното ѝ изплащане, както и на основание чл.10 ал.3 ЗОДОВ сторените в настоящето производство разноски в размер на 10 лв.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Гранична полиция“, [населено място] 1202, [улица], да заплати на адвокат К. М. от Адвокатска колегия – С., личен № [ЕГН], от [населено място], [улица], ет.1, ап.2, на основание чл.38, ал.1, т.2 от Закона за адвокатурата адвокатско възнаграждение в размер на 300 лв.

Решението може да се обжалва в 14 дневен срок от съобщението до страните за постановяването му с касационна жалба пред ВАС на РБ.

СЪДИЯ: